Hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi vaihtoehtoisella käyttövoimalla toimivan ajoneuvon hankinnan sekä ajoneuvon vaihtoehtoisella käyttövoimalla toimivaksi muuntamisen määräaikaisesta tukemisesta (HE 215/2021 vp)

Liikenne- ja viestintävaliokunta

18.11.2021

Edunvalvontajohtaja Ari Herrala

Suomen Kuljetus ja Logistiikka SKAL ry

- **Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi uusi laki vaihtoehtoisella käyttövoimalla toimivan ajoneuvon hankinnan sekä muuntamisen tukemisesta**
- **Laissa säädettäisiin uudet edellytykset mm. sähkö- ja kaasukäyttöisten pakettiautojen sekä sähkö- ja kaasukäyttöisten kuorma-autojen hankintatuelle**
- **Lain on tarkoitus tulla voimaan 1.1.2022**
- **Hyvä, että valtio huomioi kuljetusalan esittämällä hankintatukea vaihtoehtoisilla käyttövoimilla toimiville paketti- ja kuorma-autoille**
- **Tukeen tarkoitetun rahoituksen riittävyys huolestuttaa**

Hankintatuen rahoitus ei ole riittävä

- **Esityksen perustelujen mukaan vuoden 2022 täydentävässä talousarvioehdotuksessa ollaan ehdottamassa kuuden miljoonan euron määrärahaa hankinta- ja muuntotukiin**
- **Määräraha jakaantuisi mm. siten, että 1,5 miljoonaa euron määräraha kohdentuisi sähkö- ja kaasukäyttöisten pakettiautojen hankintatukeen sekä 2 miljoonan euron määräraha sähkökäyttöisten kuorma-autojen hankintatukeen**
  - **On tärkeää, että rahoitus on jyvitetty eri ajoneuvoluokille**
- **Edellä olevan mukaan kaasukäyttöisille kuorma-autoille ei varattaisi määrärahaa, vaikka lakiesityksen mukaan myös niille voisi saada hankintatukea**
- **Myös kaasukäyttöisille kuorma-autoille tulee varata määrärahaa hankintatukea varten**

Hankintatuen rahoitus ei ole riittävä

- **Autoalan arvion mukaan pakettiautojen tuen menekki olisi 4 miljoonaa euroa ja kuorma-autojen tuen menekki 3,2 miljoonaa euroa**
  - **Esitetty rahoitus ei siis tule riittämään**
  - **Vaarana on, että markkinoille aiheutuu häiriöitä esimerkiksi tuen hakemisesta kilpajuoksunomaisesti, jolloin ostopäätökset syntyvät hätiköidysti**
  - **Hankintatukien menekkiä tulee seurata tarkasti ja valtioneuvoston on varauduttava määrärahan loppumiseen mahdollisella lisätalousarvioesityksellä jo vuoden 2022 keväällä**
  - **Tukien rahoitusta tulee tarvittaessa tarkistaa vallitsevaa markkinakysyntää vastaavaksi**

Kaasukuorma-autojen hankintatuki

- **Hankintatuki on nyt esityksessä ehdotettu avattavan myös kevyille ja keskikokoisille 3,5–16 tonnin kaasukuorma-autoille ajoneuvon koon mukaan porrastetusti eli luonnosvaiheen 16 000 kilogramman raja on poistettu**
- **SKAL pitää tätä hyvänä ja tarpeellisena muutoksena**

Vetyautojen sisällyttäminen hankintatukeen

- **Polttokennoautojen on ennakoitu yleistyvän autokannassa vähitellen 2030-luvun lähestyessä eli tulevaisuudessa vetyautojen määrän ennakoidaan kasvavan**
- **Ne ovat potentiaalinen vaihtoehto tulevaisuuden käyttövoimaratkaisuna**
- **Kaikki esitetyt hankintatuet tulisi avata myös vetyautoille, jotta laki olisi teknologianeutraali**
- **Erityisesti kuorma-automallistossa voi avautua mahdollisuuksia vetyautojen laajamittaiseen pilotointiin, jossa hankintatuki olisi tärkeä kannuste**

Hankintatuen tulee olla pitkäaikainen

- **Esityksessä hankintatukikautta on lyhennetty merkittävästi lokakuussa lausunnoilla olleesta lakiluonnoksesta**
- **Pakettiautojen hankintatuki olisi vain vuoden mittainen ja kuorma-autoilla tuen hakuaikaa olisi maaliskuun 2023 loppuun asti**
- **-> Esitetty tukikausi on jäämässä liian lyhyeksi**
- **Paketti- ja kuorma-autojen hankintatuen jatkokausi vuoden 2023 puolelle tulee valmistella jo ensi vuoden aikana**
  - **Tuen jatkuvuudesta tulee olla tieto viimeistään alkusyksyllä**
- **Myös pakettiautojen tuen hakuajan tulisi jatkua maaliskuun 2023 loppuun ja kaikille hankintatuille tulisi olla pitkäaikainen jatkumo myös maaliskuun 2023 jälkeiselle ajalle**

Tuen avaaminen taksihankintoihin

- **Hankintatuki tulee mahdollistaa myös taksikäyttöön tulevien autojen hankintaan**
- **Taksien sähköistyminen on vasta alkamassa ja sähköautojen kysyntä on kasvussa myös taksiliikenteessä**
- **Taksiyrittäjien mahdollisuudet investoida uuteen kalliimpaan teknologiaan ovat rajalliset, sillä koronapandemian jäljiltä markkina on pienentynyt selvästi**

SKAL